

Flaggermusarter i Norge

Innholdsfortegnelse

Flaggermusarter i Norge

Publisert 01.10.2018 av Miljødirektoratet

I Norge har vi tolv flaggermusarter og alle lever av insekter. Fem av artene er truet, i følge Norsk rødliste for arter 2015. Nordflaggermus, vår vanligste art, yngler i Troms og er påvist helt opp til Finnmark fylke. Det er ingen av de øvrige artene som har faste eller regelmessige forekomster lenger nord enn Nord-Trøndelag.

Nordflaggermus i Gruvelia. Foto: Naturformidling van der Kooij

Brunlangøre i Lunner. Foto: Naturformidling van der Kooij

Skogflaggermus, hann i Enebakk. Foto: Naturformidling van der Kooij

Art	Status og utbredelse	Utbredelseskart
<p>Skjeggflaggermus (<i>Myotis mystacinus</i>)</p>	<p>Status og utbredelse for denne arten er dårlig kjent. Den er registrert i de fleste fylker i Sør-Norge og nordover opp til Trondheimsfjorden. Bare noen få kolonier er registrert. Arten overvintrer vanligvis i underjordiske lokaliteter i Sørøst-Norge. På Vestlandet overvintrer arten trolig i steinur.</p>	
<p>Skogflaggermus (<i>Myotis brandtii</i>)</p>	<p>Arten har en (nord)østlig utbredelse i Sør-Norge. Den er påvist i de fleste fylker på Østlandet. Arten er også påvist i Aust-Agder, Møre og Romsdal og Trøndelagsfylkene. Den generelle utbredelsen er i grove trekk kartlagt, men den baserer seg på relativt få registreringer. Noen ynglekolonier er kjent i Sør-Norge, og arten overvintrer vanligvis i underjordiske lokaliteter i Sørøst-Norge. Antallet i dvale står ikke i forhold til registrering av skogflaggermus om sommeren.</p>	
<p>Børsteflaggermus (<i>Myotis nattereri</i>)</p>	<p>Inntil vinteren 2009/2010 hadde vi kun gamle data på arten, den siste var et funn i 1961 i Oslo. I januar 2010 ble arten gjenfunnet i dvale i en gammel gruve i Lunner kommune, men den ble ikke funnet igjen der i 2011. Status i Norge er fortsatt usikker.</p> <p>Rødlistestatus 2015: CR-Kritisk truet</p>	

<p>Vannflaggermus (<i>Myotis daubentonii</i>)</p>	<p>Arten finnes spredt i Sør- og Midt-Norge opp til trøndelagsfylkene. Arten finnes lenger nord i våre naboland og kan komme lenger nord også hos oss. Kolonier har blitt påvist i hule trær, fjellsprekker, broer og bygninger, men relativt få ynglekolonier er kjent.</p> <p>Arten overvintrer vanligvis i underjordiske lokaliteter sørøst i Norge. Antallet individ i dvale og i ynglekolonier står ikke i forhold til registrering av vannflaggermus om sommeren.</p>	
<p>Dvergflaggermus (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)</p>	<p>Dvergflaggermusa er en ganske vanlig art mange steder i lavtliggende, kystnære områder fra Oslofjorden til Møre og Romsdal. Enkeltfunn foreligger fra Sør-Trøndelag. Artens generelle utbredelse er relativt godt kjent. Arten yngler både i bygninger og i trær. Overvintring hos arten var ukjent før vi i 2007 fant ca. 200 individ i en gammel låve av murstein sørvest i Norge.</p> <p>De senere årene er det funnet et fåtall overvintringskolonier for dvergflaggermus i Rogaland og i Hordaland. Funn av vinteraktive dyr tyder på at arten overvintrer flere steder langs Vestlandet. Mangel på vinterfunn av dyr på Østlandet tyder på at arten ikke overvintrer her. Arten kan være mer vanlig enn hittil kjent.</p>	
<p>Tusseflaggermus (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)</p>	<p>Denne arten trodde vi tidligere at var i innlandet, spesielt i sørvest. Først i 2007 fikk vi de første dokumenterte opptakene av arten jaktende i Stavanger. Analysene av opptakene dokumenterte flaggermusart nummer tolv i Norge.</p> <p>Rødlistestatus 2015: VU-Sårbar</p>	
<p>Trollflaggermus (<i>Pipistrellus nathusii</i>)</p>	<p>Trollflaggermus ble først registrert på vestkysten av Norge på 90-tallet. Det er dokumentert trekk av trollflaggermus langs kysten mellom Østfold og Rogaland og dessuten lenger nord på Vestlandet. De senere årene er arten registrert langs kysten fra Bergen til Vest-Agder fylke. Under vår- og høsttrekket blir arten jevnlig påtruffet på olje- og gassinstallasjoner i Nordsjøen og Norskehavet. Arten er også registrert på kjente trekkområder for fugl.</p> <p>Rødlistestatus 2015: VU-Sårbar</p>	
<p>Storflaggermus (<i>Nyctalus noctula</i>)</p>	<p>Arten ble først registrert i Rogaland i 1987. Arten har blitt påvist ved en rekke ulike lokaliteter i Sør-Norge, nord til Møre og Romsdal. De fleste registreringer har vi fra Østlandet, men de senere årene er den også påvist flere steder på Vest- og Nordvestlandet. Svenske dyr er gjenfunnet overvintrende i Tyskland og det kan hende at norske dyr også delvis emigrerer til overvintringsområder.</p> <p>Rødlistestatus 2015: VU-Sårbar</p>	

<p>Nordflaggermus (<i>Eptesicus nilssonii</i>)</p>	<p>Dette er vår vanligste flaggermusart. Den er utbredt over nesten hele landet og finnes i alle fylker. I nordre del av Nordland og i Troms finnes det lokale forekomster, med de nordligste kjente yngleforekomster i indre Troms. Mange ynglekolonier er kjent, flest i bygninger, men også i trær og fjellvegger. Arten har blitt konstatert overvintrende spredt gjennom hele utbredelsesområdet i Norge.</p> <p>Antallet står heller ikke for denne arten i forhold til registreringene om sommeren. De fleste funn foreligger fra gruvesystemer sørøst i Norge hvor det har vært gjort flest undersøkelser.</p>	
<p>Skimmelflaggermus (<i>Vespertilio murinus</i>)</p>	<p>Spredte funn av denne arten har vært gjort langs kysten fra sørøst i Norge opp til Trondheim. De fleste funn er svermende hanner om høsten. Spillatferd er kjent fra høye bygninger og bratte fjellvegger på Sørøstlandet, mest fra de store byene rundt Oslofjorden, men atferden er også registrert fra en fjellvegg i Hordaland. Kun noen få ynglekolonier er funnet tidligere.</p> <p>Skimmelflaggermus overvintrer sannsynligvis regelmessig i bygninger. Den ble registrert overvintrende første gang i 1996. Det er mulig at arten er delvis migrerende da den forekommer på olje- og gassinstallasjoner i Nordsjøen under vår- og høsttrekket.</p> <p>Rødlistestatus 2015: NT – Nær truet</p>	
<p>Bredøre (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p>	<p>Arten er kun kjent fra fem lokaliteter i Norge. Fire av disse, hvorav fire ligger innerst i Oslofjorden. Disse funnene er fra 1896, 1911, 1913 og 1949. En ny (overvintrings) lokalitet for arten ble kjent i Larvik i Vestfold i 2008, hvor en til to individer har overvintret siden da. Artens utbredelsesområde i Norge er svært dårlig kjent. Det ble gjort et søk i Vestfold, Buskerud og Akershus sommeren 2011 uten å finne arten.</p> <p>Rødlistestatus 2015: CR – Kritisk truet</p>	
<p>Brunlangøre (<i>Plecotus auritus</i>)</p>	<p>Det foreligger spredte funn av arten fra hele Sør-Norge og opp til Nord-Trøndelag. Flere funn av arten vil kunne endre utbredelsesbildet regionalt. Relativt få ynglekolonier er kjent. De aller fleste ynglekolonier er funnet i kirker. Her er de lettest å påvise, og dette gir nok en skjevhet i datamaterialet. Sverming av brunlangøre har vært konstatert utenfor gruvesystemer i Sørøst-Norge. Det foreligger regelmessige funn av overvintrende dyr gjennom hele utbredelsesområdet i Norge. De fleste funn er fra gruvesystemer i Sørøst-Norge.</p> <p>Antallet står ikke i forhold til registreringene om sommeren. Steinurer har blitt pekt ut som potensielle overvintringssteder og arten er funnet i slikt habitat på Vestlandet.</p>	

Flaggermus

Det finnes over 1300 flaggermusarter i verden, og mangfoldet er størst i tropiske strøk. Flaggermus lever i hule trær, steinurer, gruver/grotter og hus. De er fredet i alle europeiske land.